

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Νέες συμπληρωματικές καλλιέργειες

ANNA ΦΟΥΛΙΔΗ

Προϊσταμένη Τμήματος Πυρηνοκάρπων-Μηλοειδών
Διεύθυνση Παραγωγής και Αξιοποίησης Προϊόντων Δενδροκηπευτικής

Θήβα 4 Απριλίου 2012

www.minagric.gr

Στόχος

- η αντικατάσταση μη βιώσιμων καλλιεργειών
- η ανάπτυξη καλλιεργειών που εξασφαλίζουν ικανοποιητικό γεωργικό εισόδημα.

Μύρτιλα (Blueberries)

Πηγή αιώνιας νιότης

Μικρή περιεκτικότητα σε σάκχαρα και θερμίδες

Πολλές φυτικές ίνες και αντιοξειδωτικά

Επιβράδυνση γήρανσης των κυττάρων

Ανανέωση του οργανισμού

Ρυθμίζει τη λειτουργία ενδοκρινών αδένων

Πρόληψη εμφραγμάτων του μυοκαρδίου και εγκεφαλικών επεισοδίων

Πρόληψη ογκολογικών παθήσεων

Πρόληψη αλλεργιών

Υψηλό κόστος εγκατάστασης, καλλιέργειας και συγκομιδής

Αποδόση 1000 κιλά/στρ.

4-5 €/κιλό

Αποδίδει ικανοποιητικό εισόδημα

Ανθεκτικό σε χαμηλές θερμοκρασίες

Καλλωπιστικό φυτό

Επιτυχής βιολογική παραγωγή

Μεταποιείται σε πολλά προϊόντα (πάστα, μαρμελάδα, γλυκό, χυμό με σταφύλι ή ρόδι)

Κρασιά

Αξιοποίηση ορεινών και ημιορεινών αγροτεμαχίων

Αυτοφυές, μακρόβιο, φυλλοβόλο

Καλά προσαρμοσμένο

Ευδοκιμεί σε πολλούς τύπους εδαφών

Αντέχει σε χαμηλές θερμοκρασίες

Είναι ιδεώδες καλλωπιστικό φυτό

Υψηλή περιεκτικότητα σε αντιοξειδωτικά, Fe, βιτ C

Φαρμακευτικές ιδιότητες

Εύκολη καλλιέργεια

Η καρποφορία αρχίζει το 4- 5 έτος

Μικρό κόστος καλλιέργειας

Βιολογική καλλιέργεια

Οι καρποί: καταψύχονται

μεταποιούνται σε μαρμελάδες, λικέρ και γλυκά

Ροδιά

"Νέα δύναμη στην καλλιέργεια της ροδιάς"

Οργάνωση Παραγωγών Αγίου Αθανασίου Δράμας

Ευδοκιμεί σε πολλούς τύπους εδαφών.

Πρέπει να αποφεύγονται περιοχές με πολύ χαμηλές θερμοκρασίες.

Μικρές ανάγκες σε ψύχος για την διακοπή του ληθάργου (150 -400 ώρες).

Αντέχει στην ξηρασία.

Το αραίωμα συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη, ποιότητα, παραγωγικότητα.

Είναι ανθεκτική στην αλατότητα του εδάφους και του νερού.

Δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερα σημαντικούς εχθρούς και ασθένειες.

Προοπτικές Ροδιάς

Έχει ιδιαίτερα υψηλή θρεπτική αξία.

Δημιουργούνται νέα επώνυμα προϊόντα με ρόδι.

Υπάρχει τάση διεύρυνσης της αγοράς νωπών και επεξεργασμένων προϊόντων.

Το ρόδι αποτελεί “Δύναμη ζωής Ασπίδα κατά του καρκίνου”

Η τακτική κατανάλωση χυμού ροδιού

λειτουργεί καταλυτικά ενάντια στην εξάπλωση του καρκίνου καθώς τα λιπαρά οξέα που περιέχει αναστέλλουν τη μετακίνηση των καρκινικών κυττάρων.

Το ρόδι

Θεωρείται το παλαιότερο καλλιεργούμενο καρποφόρο δέντρο στην αρχαία Ελλάδα συμβόλιζε τη ζωή και την αναγέννηση

Μανιτάρια

- ✓ Η καλλιέργεια των μανιταριών βασίζεται στην ανάπτυξη του μύκητα σε ειδικά προετοιμασμένο υπόστρωμα μέσα σε θαλάμους όπου εξασφαλίζονται οι κατάλληλες συνθήκες θερμοκρασίας και υγρασίας.
- ✓ Οι παραγόμενες ποσότητες δεν καλύπτουν τις ανάγκες κατανάλωσης.

Άννα Φουλίδη Θήβα 4 Απριλίου 2012

Άννα Φουλίδη Θήβα 4 Απριλίου 2012

Pleurotus

- Ευκολότερη καλλιέργεια
- Μικρότερο κόστος κατασκευής των θαλάμων καλλιέργειας

Agaricus

- Υψηλότερο κόστος κατασκευής μιας μονάδας
- Μεγαλύτερη παραγωγική δυναμικότητα

Θετικά σημεία

- ✓ έχουν υψηλή διατροφική αξία
- ✓ εξασφαλίζει στους παραγωγούς πολύ ικανοποιητικό εισόδημα
- ✓ τα μανιτάρια καλής ποιότητας δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης
- ✓ αξιοποιούνται μικρά αγροτεμάχια
- ✓ αξιοποιούνται αποθηκευτικοί χώροι

Αρνητικά σημεία

- ✓ μικρός χρόνος συντήρησης του νωπού προϊόντος
- ✓ υψηλό κόστος κατασκευής και εξοπλισμού
- ✓ μεγάλη ευαισθησία σε ασθένειες

Σεμινάρια στην καλλιέργεια μανιταριών

Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών
(ΙΓΕ-Κτήμα Συγγρού-Λ. Κηφισίας 182, τηλ. 2108083312,
2108085217, www.ige.gr)

Τρούφα

✓ Πλεονεκτήματα

είναι εξαιρετικό γαστρονομικό προϊόν

είναι βιολογική καλλιέργεια

εξασφαλίζει ικανοποιητικό εισόδημα

δεν απαιτεί την ύπαρξη ακριβού μηχανολογικού εξοπλισμού

χρειάζεται λίγες καλλιεργητικές φροντίδες

δεν αντιμετωπίζει προβλήματα διάθεσης

αξιοποιεί ορεινά αγροτεμάχια

υπάρχει δυνατότητα εξαγωγών

συλλέγεται ανάλογα με τη ζήτηση

μεταποιείται σε πλήθος προϊόντων

έχει ελάχιστο κόστος καλλιέργειας

Μειονεκτήματα

- ✓ άγνωστη καλλιέργεια στην Ελλάδα
- ✓ ελάχιστος χρόνος συντήρησης του νωπού προϊόντος
- ✓ έναρξη καρποφορίας μετά από αρκετά χρόνια
- ✓ υψηλό κόστος περίφραξης
- ✓ μικρή ζήτηση από τους Έλληνες καταναλωτές
- ✓ υψηλό κόστος αγοράς του ειδικά εκπαιδευμένου σκύλου
- ✓ αξιοποίηση μόνο σχετικά μεγάλων αγροτεμαχίων.

ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ

Το ιπποφαές, η αλόη, η αρώνια, ο βασιλικός, το γιασεμί, το δενδρολίβανο, το δίκταμο, το θυμάρι, η κάπαρη, ο κορίανδρος, το τσάϊ του βουνού, ο μάραθος, η μαντζουράνα, ο κρόκος, η λεβάντα, το κρίταμο, το φασκόμηλο, το χαμομήλι, ο γλυκάνισος, η δάφνη, η μέντα, το μελισσόχορτο κ.α.

Χρήση

- Φαρμακευτική
- Αρωματοποιία
- Κοσμετολογία
- Ποτοποιία
- Βιομηχανία τροφίμων
- Μαγειρική
- Ζαχαροπλαστική
- Γεωργική φαρμακολογία

Τα φυσικά Αιθέρια έλαια είναι σύνθετες οργανικές ενώσεις.

✓ Παράγονται και περιέχονται στα ΑΦΦ.

✓ Προσδίνουν χαρακτηριστικό άρωμα και χρηστικές ιδιότητες στα φυτά.

✓ Η σύνθεση και η σύστασή τους διαφέρει ανάλογα με το είδος, τη ποικιλία, το στάδιο συλλογής, τις εδαφοκλιματικές συνθήκες και τις εφαρμοζόμενες καλλιεργητικές τεχνικές

Συνεισφέρουν στη πλήρη αξιοποίηση των φυτών.
Ενισχύουν τη προστιθέμενη αξία της παραγωγής.
Απαιτούν ειδικές εγκαταστάσεις.
Απαιτούν εκπαίδευση και γνώσεις για τη σωστή παραλαβή τους.

Που οφείλεται το αυξανόμενο εμπορικό ενδιαφέρον για τα ΑΦΦ

- Στα προβλήματα της χημικής διατροφής, υγιεινής και φαρμακολογίας.
- Στη γενικευμένη στροφή των καταναλωτών προς φυσικά και πιο υγιεινά προϊόντα.
- Στις περιβαλλοντικές ευαισθησίες των αναπτυγμένων κοινωνιών για αρμονικότερη διαβίωση με τη φύση.

Ποια είδη θα καλλιεργήσουμε;

Επιτόπια έρευνα της τοπικής χλωρίδας (προϊόντα ΠΟΠ).

Έρευνα αγοράς.

Εργαστηριακή ανάλυση των προϊόντων και παρουσίαση σε αγοραστές

Θετικά σημεία

- Αξιοποίηση όλου του εξοπλισμού και των υποδομών της εκμετάλλευσης.
 - Αξιοποίηση της οικογενειακής εργασίας.
 - Εκμετάλλευση κεφαλαίου ανάλογα με την ιδιαιτερότητα και τους στόχους της εκμετάλλευσης.
 - Έχουν μικρές απαιτήσεις σε εισροές.
 - Μπορούν να αξιοποιήσουν μικρής γονιμότητας εδάφη καθώς και ορεινές - ημιορεινές εκτάσεις.
 - Μπορούν με επιτυχία να καλλιεργηθούν βιολογικά.
 - Δεν απαιτούν μεγάλες εγκαταστάσεις.
 - Δεν έχουν στατικό χαρακτήρα, αλλά έντονα δυναμικό.
 - Παρέχουν μεγάλη δυνατότητα ενσωμάτωσης υπεραξίας
 - Μπορούν να συνδιαστούν με τη μελισσοκομία .
-

Προβλήματα

- Ανταγωνισμός από άλλες χώρες.
- Αξιόπιστες πηγές προμήθειας και κόστος πολλαπλασιαστικού υλικού.
- Μη ύπαρξη επαρκούς εφαρμοσμένης έρευνας στην Ελλάδα και έλλειψη τεχνικών πληροφοριών.
- Μη ύπαρξη εγκεκριμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
- Περιορισμένη ειδική νομοθεσία για όλο τον κλάδο.
- Απαιτούν σχολαστικότητα, μεθοδικότητα, ιδιαίτερο ενδιαφέρον, υπευθυνότητα και αξιοπιστία σε όλες τις φάσεις.

Αξίζει να ασχοληθεί επαγγελματικά με τη παραγωγή ΑΦΦ ο Έλληνας παραγωγός?

Συνεχής αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων.

Συλλογή πληροφοριών.

Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών.

Συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα και ινστιτούτα.

Έρευνα ελληνικής και ευρωπαϊκής αγοράς.

Αναζήτηση και σύναψη εμπορικών συνεργασιών.

Δημιουργία Οργανώσεων Παραγωγών.

Ιπποφαές

ο καρπός του περιέχει πρακτικά όλο το σύνολο των βιταμινών

αναπτύσσεται σε ποικιλία εδαφών

αντέχει σε πολύ χαμηλές και υψηλές θερμοκρασίες

όλα τα τμήματα του φυτού είναι αξιοποιήσιμα

μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση υποβαθμισμένων εδαφών

μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν ζωοτροφή

συμβίωση με αζωτοβακτήρια

διάρκεια ζωής έως 80 έτη

Άννα Φουλίδη Θήβα 4 Απριλίου 2012

Αρώνια

ευδοκίμει σε μεγάλο εύρος

εδαφοκλιματικών συνθηκών

αντέχει σε πολύ χαμηλές θερμοκρασίες

μικρό κόστος εγκατάστασης

μικρό κόστος καλλιέργειας

γρήγορη έναρξη καρποφορίας

μεγάλη διάρκεια παραγωγικότητας

βιολογική καλλιέργεια

εξασφαλίζει ικανοποιητικό εισόδημα

οι καρποί

είναι εύγευστοι

συντηρούνται περίπου 3 μήνες

καταψύχονται

αποξηραίνονται

χρησιμοποιούνται για την παρασκευή μαρμελάδων, σιροπιών, ποτών, χυμών

περιέχουν βιταμίνη C, ιχνοστοιχεία, πολυφαινόλες, ανθοκυανίνες κτλ.

προστατεύουν από τη ραδιενέργεια

Στέβια

Αυτοφυές είδος της Λατινικής Αμερικής

Περιέχει τρεις φυσικές γλυκαντικές ουσίες

Με σχεδόν μηδενική θερμιδική περιεκτικότητα

Πολυάριθμες θεραπευτικές ιδιότητες

Εύκολη καλλιέργεια

Δεν έχουν αναφερθεί σημαντικοί εχθροί και ασθένειες

Εύκολη επεξεργασία μετά από τη συλλογή

Ζωοτροφή

Μελισσοκομικό φυτό

Χρησιμοποιείται σε πολλά προϊόντα (βιομηχανία τροφίμων κτλ)

Από τους βλαστούς της εξάγεται η γιββερελίνη

Πλεονεκτήματα

Καλή προσαρμογή στις εδαφοκλιματικές συνθήκες πολλών περιοχών

Οικονομικά βιώσιμη καλλιέργεια

Εγκρίθηκε η χρήση γλυκοζιτών στεβιόλης ως γλυκαντικών σε 31 κατηγορίες τροφίμων

Μειονεκτήματα

Δεν υπάρχει στην Ελλάδα μονάδα επεξεργασίας

Δεν συμπεριλαμβάνεται στην ΚΟΑ των αγροτικών προϊόντων

Γκότζι μπέρι

Θεωρείται υπερτροφή, ισχυρό αντιγηραντικό και ενισχυτικό μακροζωίας
Περιέχει πλήθος θρεπτικών στοιχείων.

Αναπτύσσεται σε διάφορους τύπους εδαφών.

Είναι παραγωγικό από τον πρώτο κιόλας χρόνο.

Οι καρποί αποξηραίνονται εύκολα σε σκιερό μέρος.

Παρασκευή χυμών και ροφημάτων.

Τα φύλλα καταναλώνονται νωπά.

Άννα Φουλίδη Θήβα 4 Απριλίου 2012

Αλόη "φυτό της αθανασίας"

Χρησιμοποιείται σε πολλά φαρμακευτικά σκευάσματα και καλλυντικά.

Έχει υπακτικές και καθαρτικές ιδιότητες.

Χρησιμοποιείται για διάφορες δερματικές παθήσεις, ερεθισμούς, καψίματα.

Συμβάλλει στην ανάπλαση, ενίσχυση και βελτίωση του δέρματος.

Ανθεκτική στην ξηρασία.

Βιολογική καλλιέργεια.

Υψηλό κόστος εξοπλισμού για τους μετασυλλεκτικούς χειρισμούς.

Χειρονακτική συλλογή των φύλλων.

ΥΠΟΤΡΟΠΙΚΑ ΦΥΤΑ

Στα τροπικά και υποτροπικά καρποφόρα δένδρα συμπεριλαμβάνονται αυτά που:

- έχουν καταγωγή και καλλιεργούνται σε εμπορική κλίμακα σε τροπικές και υποτροπικές περιοχές,
- έχουν μειωμένη ανθεκτικότητα στους παγετούς,
- δεν αναπτύσσονται σε θερμοκρασίες χαμηλότερες των 10°C.

Αβοκάντο, Μπανάνα, Φραγκοσυκιά, Χουρμαδιά, Πεκάν, Μάνγκο, Τσεριμόγια, Λωτός, Λίτσι, Γκουάβα

Αβοκάντο

1200 τόνοι εξάγονται ετησίως.

Το λάδι του χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική.

Υψηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά οξέα και χαμηλή σε σάκχαρα.

Ευδοκιμεί σε εδάφη με χαμηλή περιεκτικότητα σε άλατα.

Αυξημένες ανάγκες σε νερό.

Εισαγωγή και μελέτη προσαρμοστικότητας νέων ποικιλιών (όψιμων) και νέων ανθεκτικών υποκειμένων στη *Phytophthora spp.*

Μπανάνα

Καλλιεργείται σήμερα κυρίως στην Κρήτη σε έκταση 750 στρεμμάτων

Ενδείκνυται η καλλιέργεια υπό κάλυψη

Υψηλή περιεκτικότητα σε κάλιο, βιτ. Α, Β, C και ριβοβλαβίνη

Περιέχει ελάχιστες πρωτεΐνες και λιπαρά.

Μέση απόδοση 8 τον/στρ.

Τιμή παραγωγού 1- 1,2 €/κιλό

Φραγκοσυκιά

Είναι εύκολη καλλιέργεια

Αξιοποιεί πετρώδη, αμμώδη και φτωχά εδάφη

Μπορεί να καλλιεργηθεί βιολογικά

Τα φύλλα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ζωοτροφή

Υπάρχει ζήτηση στις ευρωπαϊκές αγορές

Μάνγκο

Ευδοκίμει σε περιοχές με θερμοκρασίες 24-27° C και υψηλή ατμοσφαιρική υγρασία.

Δεν απαιτεί άρδευση.

Παρουσιάζει έντονη καρπόπτωση και διακύμανση της παραγωγής από χρονιά σε χρονιά.

Οι καρποί μπορούν να αποξηραθούν και καταψυχθούν

Λωτός

Ευδοκιμεί σε περιοχές με ποικίλες εδαφοκλιματικές συνθήκες.

Χρειάζεται άρδευση το καλοκαίρι.

Παρουσιάζει τάσεις επέκτασης και στη Β. Ελλάδα.

Νέες μη στυφές ποικιλίες που υπερτερούν σε μέγεθος, σχήμα, χρώμα σάρκας, άρωμα και γεύση.

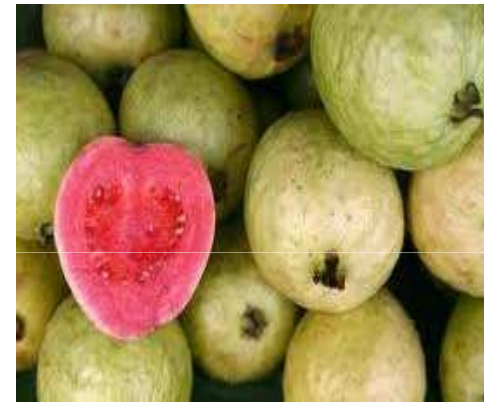
Γκουάβα

Δέντρο αειθαλές, μικρού μεγέθους

Αξιοποιεί και αλατούχα εδάφη.

Παρασκευάζονται μαρμελάδες και χυμοί.

Οι καρποί είναι πλούσιοι σε βιταμίνη C.

Λίτσι

Πεκάν

Παρουσιάζει ανθεκτικότητα στις χαμηλές θερμοκρασίες του χειμώνα.

Χρησιμοποιείται και για την εξαγωγή λαδιού.

Καλλιεργείται σε εδάφη με χαμηλή περιεκτικότητα σε άλατα.

Προγράμματα οικονομικών ενισχύσεων

▶ **Οργανώσεις παραγωγών (Επιχειρησιακά προγράμματα)**

Υλοποιούνται δράσεις που αφορούν ενδεικτικά:

- Τον προγραμματισμό της παραγωγής,
- Τη βελτίωση και διατήρηση της ποιότητας του προϊόντος.
- Τη βελτίωση της εμπορίας του προϊόντος.
- Την πρόληψη και διαχείριση κρίσεων.
- Την προστασία του περιβάλλοντος κ.α.

Πλεονεκτήματα χρηματοδότησης μέσω επιχειρησιακών προγραμμάτων

Μεγάλο εύρος δράσεων.

Δεν υπάρχει ανώτατο όριο ενίσχυσης ανά ΟΠ.

Δεν υπάρχει ανώτατο εθνικό όριο ενίσχυσης.

Το ύψος της ενίσχυσης και οι επιλέξιμες δράσεις αναπροσαρμόζονται κάθε χρόνο ανάλογα με τις ανάγκες της ΟΠ.

Η ενωσιακή ενίσχυση φτάνει μέχρι το 60% της συνολικής δαπάνης.

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013

Μέτρο 1.2.1 «Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων»

(κατασκευή γεωργικών κτίριων, μηχανολογικός εξοπλισμός, αρδευτικά συστήματα, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εγκατάσταση πολυετών φυτειών)

Μέτρο 1.2.3Α «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων»

Μέτρο 2.1.4 «Γεωργοπεριβαλλοντικές Ενισχύσεις»

Αιτήσεις μέχρι 30 Μαρτίου

Αναπτυξιακός Νόμος (Ν. 3908/2011, ΦΕΚ 8 Α΄)

Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας

Ποιο είναι το περιβάλλον μου;

Τι θέλω;

Πόσα χρήματα διαθέτω;

Ποια είναι τα δυνατά και ποια τα αδύνατα σημεία της καλλιέργειας;

Ποιοι άλλοι καλλιεργούν στην Ελλάδα;

Πού θα διαθέσω τα προϊόντα μου;

Ποιες είναι οι τιμές πώλησης;

Υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας ή δημιουργίας ΟΠ;

Ποιες είναι οι δυνατότητες χρηματοδότησης;

Επιδίωξη είναι η δημιουργία βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων για τις οποίες οι ενισχύσεις **δεν** αποτελούν την κύρια πηγή εισοδήματος.

Έρευνα
Ενημέρωση και κατάρτιση
Διαφήμιση και Προώθηση

Υπάρχει προοπτική;

Χρειάζεται όμως:

γνώση, επιμονή, μεθοδικότητα, υπευθυνότητα και

Στο αρχικό ερώτημα οι απαντήσεις και οι επιλογές είναι πολλές.

Εμείς φιλοδοξούμε απλάνα σας γνωρίσουμε μερικές από αυτές.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

